

Ús dels recursos naturals a l'empresa i acció sindical

Els recursos naturals són els béns o serveis que proporciona la natura sense la intervenció de l'ésser humà, com els recursos hídrics, minerals, forestals, energètics, els provinents dels animals o plantes, etc.

El grup de recursos naturals inclou l'aigua, la radiació solar, el vent, la biomassa, recursos forestals o pesquers, o energies renovables com l'energia hidràulica, l'energia mareomotriu, l'energia geotèrmica o els biocombustibles, combustibles fòssils com el carbó, el petroli o el gas natural o combustibles d'origen nuclear, roques, minerals i metalls.

La gran importància econòmica i social dels recursos naturals radica en el fet que aquests són indispensables perquè es pugui desenvolupar la vida. Els recursos naturals ens proporcionen energia o bé són matèria primera per fer altres productes, com els que provenen del petroli (plàstics, fibres sintètiques, pintures, fertilitzants, pesticides, etc.), altres provinents de roques calcàries i altres matèries per a la construcció, o minerals per a components electrònics, o l'ús de l'aigua en els processos productius com a refrigerant o diluent, etc.

Aquests recursos naturals són utilitzats i transformats per l'ésser humà per satisfer les seves necessitats, per al benestar i desenvolupament de la societat; tanmateix, són recursos limitats i molts d'ells no renovables, ja que es regeneren a una taxa molt més baixa de la que es consumeixen.

El model de producció i consum actual està generant greus impactes en el medi afectant els interessos econòmics, al medi ambient i a les persones.

En la gestió ambiental sostenible a les empreses, els recursos naturals es fan servir íntegrament, es restauren els que són renovables, s'utilitzen els residus de la producció per a fer altres tasques o es reincorporen al procés productiu, cosa que permet reduir considerablement la contaminació ambiental i facilita l'optimització dels recursos naturals i energètics i la seva renovació.

L'ús racional dels recursos naturals implica assegurar l'explotació econòmica d'aquests, així com les condicions per a la nostra existència i prevenir o reduir significativament els possibles efectes negatius dels processos de producció.

És essencial que les empreses fomentin la interacció racional entre les activitats humanes i el medi ambient amb la finalitat de preservar i restaurar els recursos naturals i prevenir els efectes nocius de la seva activitat econòmica en la natura i la salut de les persones, garantint l'explotació econòmica dels recursos i condicions naturals, i tenint en compte els interessos de les futures generacions.

La responsabilitat social empresarial, la sostenibilitat i l'ús òptim dels recursos naturals, són els potencials agents de canvi per afrontar els efectes de l'emergència climàtica.

Negociació col·lectiva i ús de recursos naturals a l'empresa

La sobreexplotació i l'esgotament progressiu dels recursos naturals insta les empreses a gestionar estratègicament l'ús que fan d'ells per garantir la seva pròpia supervivència. Les empreses sostenibles i socialment responsables són la clau per a construir un món millor i més sostenible.

Participació dels treballadors i les treballadores en la gestió eficient dels recursos naturals de l'empresa és fonamental per afavorir en el canvi del procés productiu cap a la circularitat i l'aprofitament òptim dels recursos en equilibri amb el medi, preservant els llocs de treball i fent una transició justa que no deixi ningú enrere.

A través del diàleg social i la negociació col·lectiva es poden establir clàusules en els convenis col·lectius per protegir el medi ambient i fer un ús sostenible dels recursos naturals a les empreses:

- Clàusules sobre l'estudi de l'impacte ambiental de l'empresa.
- Clàusules per a la millora de la gestió sostenible dels recursos naturals a l'empresa, dels proveïdors i clients.
- Clàusules per promoure la conservació dels recursos aplicant la innovació i les noves tecnologies.
- Clàusules per evitar la sobreexplotació dels recursos naturals de l'entorn.
- Clàusules per impulsar els processos d'innovació i transformació a les empreses per reduir i optimitzar el consum de recursos naturals.
- Clàusules per substituir els processos productius dependents de recursos naturals no renovables i per millorar l'optimització dels processos a l'empresa.
- Clàusules per promoure estils de producció i consum, així com de mobilitat sostenible a l'empresa, que deixin una menor empremta mediambiental.
- Clàusules per fomentar patrons de consum sostenibles i saludables a l'empresa.
- Clàusules per responsabilitzar-se dels costos ambientals i socials.
- Clàusules per a la preservació, restauració i canvi racional de l'equilibri ecològic dels sistemes naturals.
- Clàusules per posar en valor la naturalesa i els recursos naturals.
- Clàusules sobre l'extracció i processament de recursos naturals, la seva protecció, renovació o reproducció.
- Clàusules per a la millora gestió de l'**aigua** que en promoguin l'estalvi i la reutilització, el desenvolupament de noves tecnologies i l'ús racional i sostenible dels recursos hídrics.
- Clàusules per introduir millores tecnològiques per optimitzar el consum de recursos naturals i minimitzar els **residus** de l'empresa.
- Clàusules canviar els actuals patrons de consum d'**energia**, per potenciar la producció d'energies renovables i l'autoconsum.
- Clàusules per reduir la sobreexplotació els recursos **forestals** i fomentar l'ús de fusta de gestió forestal sostenible.
- Clàusules per reduir l'impacte ambiental del consum de paper i fomentar l'ús de paper reciclat.
- Clàusules per reduir la sobreexplotació els recursos **minerals**.
- Clàusules per reduir l'ús dels **plàstics i envasos** a l'empresa.
- Clàusules per fomentar la mobilitat amb energies renovables i limitar la dependència dels **combustibles fòssils** per al transport de mercaderies o la mobilitat de treballadors i treballadores.